

Kontakty z Mediami i
Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej

KOMUNIKAT PRASOWY nr 81/11

Luksemburg, 6 września 2011 r.

Wyrok w sprawie C-163/10
Aldo Patriciello

Trybunał wyjaśnił zakres immunitetu przyznanego na mocy prawa Unii posłom do Parlamentu Europejskiego obejmującego ich opinie i stanowiska zajęte przez nich w głosowaniu, w czasie wykonywania przez nich obowiązków służbowych

Immunitet może być przyznany tylko, jeżeli istnieje bezpośrednia i oczywista więź między opinią wyrażoną przez posła do Parlamentu Europejskiego i wykonywaniem przez niego obowiązków parlamentarnych

Członkowie Parlamentu Europejskiego korzystają z ochrony na podstawie protokołu w sprawie przywilejów i immunitetów Unii Europejskiej. W szczególności, na mocy przyznanego im immunitetu wobec członków Parlamentu Europejskiego nie można prowadzić dochodzenia, postępowania sądowego, ani też ich zatrzymywać z powodu ich opinii lub stanowiska zajętego przez nich w głosowaniu w czasie wykonywania przez nich obowiązków służbowych.

Gdy przeciwko posłowi do Parlamentu Europejskiego wszczęto postępowanie sądowe z powodu wyrażonych przez niego opinii lub stanowisk zajętych w głosowaniu, ocena zastosowania tego immunitetu należy do wyłącznej właściwości sądu krajowego rozpoznającego sprawę.

W ramach wszczętego przed Tribunale di Isernia (Włochy) postępowania karnego przeciwko A. Patriciellemu, posłowi do Parlamentu Europejskiego, prowadzone jest postępowanie w sprawie czynu zabronionego polegającego na pomówieniu funkcjonariusza publicznego w czasie wykonywania przez niego obowiązków służbowych. W czasie sprzeczki na parkingu publicznym A. Patriciello oskarżył funkcjonariusza policji miejskiej z Pozzilli (Włochy) o popełnienie czynu zabronionego (poświadczenie nieprawdy) twierdząc, że funkcjonariusz ten sfalszował godziny wypisując mandaty wielu kierowcom, których pojazdy zostały zaparkowane z naruszeniem kodeksu drogowego.

W 2009 r. w odpowiedzi na wniosek A. Patriciella Parlament Europejski - uznawszy, że działał on w interesie publicznym swych wyborców, postanowił wyrazić zgodę¹ na skorzystanie przez posła z immunitetu.

Sąd włoski zwrócił się do Trybunału o wyjaśnienie istotnych kryteriów umożliwiających określenie, czy oświadczenie złożone przez posła do Parlamentu Europejskiego poza pomieszczeniami Parlamentu Europejskiego i w którego sprawie wszczęto postępowanie karne w jego państwie członkowskim pochodzenia w sprawie czynu zabronionego polegającego na pomówieniu, stanowi opinię wyrażoną w czasie wykonywania przez niego obowiązków parlamentarnych, w związku z czym może na tej podstawie skorzystać z immunitetu.

W pierwszej kolejności Trybunał przypomniał, że **zakres immunitetu w związku z opiniami lub stanowiskiem zajęтым w głosowaniu przez posłów do Parlamentu Europejskiego w czasie wykonywania przez nich obowiązków parlamentarnych należy określić jedynie na podstawie prawa Unii**. W ten sposób, na podstawie tego prawa immunitet przyznany posłom do Parlamentu Europejskiego zmierza do ochrony ich swobody wypowiedzi i ich niezależności. Dlatego też stanowi on przeszkodę dla jakiegokolwiek postępowania sądowego, jakie mogłoby być wszczęte ze względu na ich opinie i stanowiska zajęte w głosowaniu. W związku z powyższym, gdy są

¹ Arykuł 6 ust. 3 regulaminu Parlamentu Europejskiego.

spełnione przesłanki materialne dla przyznania immunitetu, Parlament Europejski nie może go uchylić i sąd krajowy mający go zastosować jest zobowiązany oddalić powództwo wniesione przeciwko posłowi do Parlamentu Europejskiego.

Następnie, Trybunał wyjaśnił, że o ile immunitet parlamentarny obejmuje zasadniczo oświadczenia złożone w pomieszczeniach Parlamentu Europejskiego, nie jest wykluczone, że oświadczenie złożone poza tymi pomieszczeniami może stanowić opinię wyrażoną w czasie pełnienia obowiązków parlamentarnych. **Istnienie takiej opinii należy zatem oceniać w zależności od charakteru i treści oświadczenia** – a nie od miejsca, w jakim zostało ono złożone.

Wobec tego Trybunał orzekł, że immunitet parlamentarny jest ściśle związany z **wolnością wypowiedzi**, która jest zasadniczym fundamentem pluralistycznego i demokratycznego społeczeństwa i odzwierciedla wartości, na jakich opiera się Unia Europejska. Ta swoboda jest ponadto **prawem podstawowym** zagwarantowanym w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej, która ma taką samą moc prawną jak traktaty założycielskie Unii. Podlega ona również ochronie na podstawie europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności.

W związku z tymi ustaleniami Trybunał orzekł, że pojęcie opinii mogącej spowodować skorzystanie z immunitetu należy rozumieć szeroko jako obejmujące wypowiedzi, które ze względu na ich treść odpowiadają twierdzeniom stanowiącym subiektywne oceny. Ponadto aby opinia mogła być objęta immunitetem, powinna mieć związek z obowiązkami parlamentarnymi.

Niemniej jednak Trybunał stwierdził, że przyznanie immunitetu może ostatecznie utrudnić ściganie przestępstw i pozbawić tym samym osoby, które doznały uszczerbku w wyniku tych naruszeń, dostępu do wymiaru sprawiedliwości, a nawet uniemożliwić im uzyskanie odszkodowania z tytułu poniesionej szkody. Uwzględniając te konsekwencje Trybunał zaznaczył, że immunitet może być przyznany tylko, gdy **więzy między wyrażoną opinią a obowiązkami parlamentarnymi jest bezpośrednia i oczywista**.

Do włoskiego sądu należy zatem ocena, czy oświadczenie posła do Parlamentu Europejskiego wykazuje wyraźnie taki związek i może w konsekwencji być uznane za wyrażenie opinii w czasie wykonywania przez niego obowiązków parlamentarnych oraz uzasadnić przyznanie immunitetu.

W tym względzie Trybunał wskazał jednakże, iż na podstawie opisu okoliczności faktycznych i treści twierdzeń A. Patriciella jego oświadczenia zdają się stosunkowo odległe od ciężących na nim obowiązków członka Parlamentu Europejskiego. W niniejszym przypadku bowiem wypowiedzi A. Patriciella z trudem mogą wykazywać bezpośrednią więź z interesem ogólnym obywateli.

Ponadto Trybunał przypomniał, że **decyzja o wyrażeniu zgody na skorzystanie z immunitetu wydana przez Parlament Europejski stanowi jedynie opinię, która nie wywołuje jakiegokolwiek wiążącego skutku wobec sądu krajowego**.

Wreszcie, w przypadku gdy uwzględniając wykładnię przedstawioną w niniejszym wyroku włoski sąd postanowiłby odstąpić od stanowiska Parlamentu Europejskiego, prawo Unii nie nakłada na ten sąd jakiegokolwiek szczególnego obowiązku w odniesieniu do uzasadnienia jego orzeczenia.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku znajduje się na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106